

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку визначення місячного обсягу
постачання та формування страхового запасу природного
газу та розміру страхового запасу
природного газу на 2026 рік»
(далі - проєкт постанови)

1. Мета

Проєкт постанови розроблено з метою формування та створення страхового запасу природного газу для забезпечення надійного газопостачання споживачів та реалізації положень частини шостої статті 12 Закону України «Про ринок природного газу».

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до рекомендацій JRC (Joint Research Center of European Commission), умовою для сталого проходження та функціонування конкурентного ринку природного газу є створення достатніх обсягів страхового запасу для країн-членів ЄС та інших країн, що є претендентами на вступ до ЄС.

Враховуючи викладене, на даний момент існує потреба у створенні дієвого механізму формування страхового запасу природного газу для забезпечення гарантованого газопостачання при настанні кризових явищ на ринку природного газу, особливо під час проходження опалювального періоду.

Створення усіма постачальниками страхового запасу природного газу, який би в разі короткочасного значного зменшення чи переривання транзиту міг би забезпечити постійне газопостачання споживачів, є основою для забезпечення енергетичної безпеки роботи всього газового сектору.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови встановлюється створення страхового запасу природного газу для потреб споживачів. Вперше, проєкт постанови визначає обов'язок створення страхового запасу усіма постачальниками природного газу для забезпечення надійного газопостачання споживачів при виникненні кризових явищ на українському ринку природного газу і визначає розмір страхового запасу природного газу.

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами, що діють у цій сфері суспільних відносин є:

Закон України «Про ринок природного газу»;

Кодекс газотранспортної системи, затверджений постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2493, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1378/27823;

Кодекс газосховищ, затверджений постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

від 30.09.2015 № 2495, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1380/27825.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує витрат з державного та/або місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містять ризики щодо вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації постанови.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводилась.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта забезпечить впровадження в Україні міжнародних механізмів створення страхового запасу природного газу, що відповідатимуть європейським стандартам, підвищить надійність газопостачання.

Очікуваний вплив реалізації акта на:

ринкове середовище: не буде мати негативного впливу;

забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави: реалізація акта підвищить надійність газопостачання на ринку природного газу;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад: не буде мати негативного впливу;

ринок праці та рівень зайнятості населення: не впливає;

громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище: не впливає.

**Виконувач обов'язків Міністра
енергетики України**

_____ 2026 року

Артем НЕКРАСОВ